

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind testarea integrității profesionale

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prezentul proiect are drept scop prevenirea corupției în cadrul autorităților publice precum și înlăturarea vulnerabilităților și riscurilor ce determină comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă sunt clare și suficiente pentru a justifica necesitatea promovării lui.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea prevederilor prezentului proiect presupune cheltuieli în special în ceea ce privește activitatea CNA și SIS de efectuare a testelor de integritate. Potrivit art. 20 din proiectul de lege măsurile de organizare și efectuare a testării urmează a fi finanțate din contul și în limitele bugetului de stat.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea unor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde

anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Articolul 7 din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional prevede obligația autorităților publice de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional. Astfel, conform art.9 alin. (1) din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare până la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială. Acest anunț urmează să conțină: a) argumentarea necesității de a adopta decizia; b) termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări; c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor. La momentul examinării prezentului proiect, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției (<http://www.justice.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=192>) era plasat proiectul de lege și nota informativă, fiind menționate termenul-limită pentru prezentarea recomandărilor și datele de contact ale persoanei responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sunt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sunt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sunt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sunt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

la art. 4 din proiectul de lege

- autorul utilizează noțiunea de „agent public”. Potrivit art. 19 lit. e) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, „terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative...”.

Recomandarea: Recomandăm autorului să utilizeze în proiect noțiunea de „persoană publică” și nu cea de „agent public”.

la art. 12 alin. (3) din proiect

- se face referire la mijloacele tehnice audio și/sau video, de comunicații aflate asupra testatorului sau bunurilor „acestuia”. Din redacția propusă ar rezulta că mijloacele tehnice trebuie să se afle asupra bunurilor „personale” ale testatorului.

Recomandarea: Recomandăm autorului să substituie cuvântul „acestuia” cu „folosite de către acesta”.

la art. 16 alin. (5) din proiect

- se prevede că în cazul existenței a două rapoarte de testare cu rezultate negative, față de „agentul public” urmează a fi aplicată sancțiunea eliberării din funcție. În acest caz este vorba de o „obligație” de a elibera „agentul public” din funcție. Sancțiunea eliberării din funcție poate fi aplicată chiar dacă în privința „agentului public” există doar un singur raport cu rezultat negativ al testării, la decizia conducătorului entității în care activează „agentul public”.

Recomandarea: Recomandăm autorului să facă distincție între aceste două situații: când „agentul public” este eliberat din funcție în mod obligatoriu (la existența a două rapoarte cu rezultat negativ) și când eliberarea din funcție va fi decisă de către angajator (la existența doar a unui raport cu rezultat negativ).

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Valeriu Cupcea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
04 Octombrie 2013

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*